

TAJOMSTVO OLIVOVÉHO STROMU

JOHANNES FICHTENBAUER

TAJOMSTVO OLIVOVÉHO STROMU

Zjednotenie cirkvi zo židov
a z národov pre Kristov návrat

JOHANNES FICHTENBAUER

Preklad z anglického originálu: The Mystery of the Olive Tree,
publikovaného v roku 2019

© Johannes Fichtenbauer

Vydavateľ: Christian Project Support, s.r.o., 2021

Kontakt: info@ver.sk, www.ver.sk

Preklad: Pavol Strežo

Jazyková korektúra: Gabriela Mikulčíková

Tlač: DEVIN printing house, s. r. o.

Grafická úprava: www.christianstudio.sk

Obálka: www.christianstudio.sk

Ilustrácia na obálke: Monika Košťová

Pokiaľ nie je uvedené inak, citovaný biblický text:

Slovenský ekumenický preklad Biblie

© Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica 2017. In: www.biblia.sk.

Na základe žiadosti bude autor ochotný dať povolenie na to, aby časti tejto knihy boli reprodukované čiastočne, alebo úplne, na podporu hodnoty knihy a pre ďalšie vyučovanie.

Autor na vyžiadanie autorizuje aj práva na preklad do iného jazyka.

Kontakt pre žiadosti: Pavol Strežo, *pavol.strezo@gmail.com*

ISBN 978-80-89793-90-7 (papierová kniha)

ISBN 978-80-89793-91-4 (pdf)

ISBN 978-80-89793-92-1 (epub)

ISBN: 978-80-8979-93-8 (mobi)

Túto knihu venujem pamiatke o. Petra Hockena,
ktorý bol môj blízky priateľ a duchovný vodca.
Naučil ma rozumieť tajomstvu mesiánskych židov
vo svetle druhého príchodu Pána.

Johanne Jakob Baer

Obsah

PREČO KNIHU PREČÍTAŤ?	9
PREDSLOV K 3. VYDANIU	17
KAPITOLA 1	
PREČO SA ZAUJÍMAŤ O IZRAEL?	19
Vtip s hlbokou pointou	20
Židia – smerovanie ľudstva	21
Tajomstvo vyvolenia Izraela	22
Druhé obrátenie	25
Moje osobné obrátenie k Izraelu	27
KAPITOLA 2	
VŠETKO POŽEHNANIE JE SPROSTREDKOVANÉ SKRZE IZRAEL	32
Židovský zvyšok	34
Prvý jeruzalemský koncil	35
Porozumenie tajomstvu Olivového stromu	38
Nežidia závisia od Izraela, Izrael závisí od nežidov	40
KAPITOLA 3	
DEJINY NÁHRADY	42
Synagóga sa oddeľuje od nazirejcov	43
Prvé rozdelenie v cirkvi	45
Dráma teológie náhrady	47
Od teológie náhrady k antisemitskej politike	50
Koniec mesiánskeho judaizmu – židovskej časti cirkvi	53
Obmedzená schopnosť interpretovať hebrejské Písmo	55
KAPITOLA 4	
ZÁZRAK ZMRŤVYCHVSTANIA - MESIÁNSKI ŽIDIA DNEŠKA	58
Štyria rabíni a jeden cieľ	58

Pôvod moderného mesiánskeho židovského hnutia	62
Zapojenie sa do proizraelskej obhajoby	63
Horor holokaustu otvoril okno jedinečnej príležitosti	65
Dávid proti Goliášovi	66
Proroctvá Starého zákona boli splnené	67

KAPITOLA 5

MESIÁNSKI ŽIDIA V DNEŠNOM SVETE	70
Mesiánsky potenciál v Etiópii	72
Dejiny marranos v Južnej Amerike a potenciál pre hnutie	72
Horor inkvizície	73
Čo dnes charakterizuje mesiánskych židov?	76
Nie každý, kto sa nazýva mesiánskym židom, ním aj skutočne je	81
Mesiánski židia a Tóra	82
Židia v kresťanských cirkvách	86
Židia, ktorí veria v utajení	87

KAPITOLA 6

DIALÓG KATOLÍCKEJ CIRKVI S MESIÁNSKYM ŽIDOM	88
Hrozné dejiny Katolíckej cirkvi týkajúce sa Židov	88
Úloha pápeža Jána XXIII., ktorý priniesol prielom	89
Práca pápežov v období po Nostra aetate	91
Tóra-kristológia a Izrael-ekleziológia	94
Stretnutie vo Vatikáne	97

KAPITOLA 7

VÝZVA PRE CIRKVI Z NÁRODOV	101
Pochopenie tajomstva Olivového stromu	101
Mesiánsko-židovské hnutie je autentickým fenoménom	102
Prekonanie a zrieknutie sa všetkých foriem teológie náhrady v cirkvách	103
Identifikačné vyznanie všetkých hriechov proti židovskému ľudu	104
Identifikačné vyznanie a pokánie	106

Prekonanie hriechov proti židovskej časti cirkvi	108
Duchovný boj	109
Cirkev by mala vidieť mesiánskych židov ako eschatologické znamenie – KKC 674	110
Správny vzťah k mesiánskemu židovskému hnutiu	113
Dielo Ducha Svätého	118

KAPITOLA 8

INICIATÍVA „SMEROM K DRUHÉMU JERUZALEMSKÉMU KONCILU“ (TOWARD JERUSALEM COUNCIL II - TJCII)

Vízia TJCII – jeden Nový človek	122
Pohyblivý stánok	122
Starší z Jeruzalema	123
Medzinárodná kancelária TJCII v Dallase	123
Modlitby príhovoru	123
Teológia	124
Diplomatická práca	124
Propagácia	124
Práca na všetkých kontinentoch	125

KAPITOLA 9

VÍZIA DRUHÉHO JERUZALEMSKÉHO KONCILU

LITERATÚRA PRE ĎALŠIE ŠTÚDIUM

O AUTOROVI

PREČO KNIHU PREČÍTAŤ?

Pavol Strežo, vedúci Spoločenstva novej evanjelizácie, Dolný Kubín

Boh ma na mojej ceste životom požehnal tým, že som mal obrovskú výsadu kráčať po boku viacerých Božích mužov. Títo muži ma naučili veľa z toho, čo dnes žijem. Viacerí boli nielen moji duchovní sprievodcovia, ale aj duchovní otcovia, od ktorých som mohol prijať do svojho života kus z ich dedičstva. Čo sa týka oblasti eschatológie a Izraela, tak to boli Mons. Peter Hocken, ktorý zomrel v roku 2017 a Johannes Fichtenbauer, ktorého knihu dnes držíte v rukách.

Johannes je človek, ktorého roky osobne poznám vďaka iniciatíve TJCII a od roku 2015 môžem pracovať po jeho boku ako jeho asistent a vicedirektor TJCII pre Európu. Vždy ma nadchýnala Johannesova horlivosť a vydané srdce, jeho schopnosť prinášať a bojovať za nové veci a ochota platiť cenu. Vedel motivovať ľudí pre víziu obnovy cirkvi, ale aj v nich udržať zápal skrze svoju systematickosť, s akou na tejto obnove desiatky rokov pracuje.

Johannes je skvelý teológ, no vie sa prihovoriť ľuďom jazykom, ktorý je zrozumiteľný. A presne takto je napísaná aj táto kniha. Som presvedčený, že keď sa do nej pustíte, neolutujete. Poskytne vám mnoho odpovedí v otázkach Izraela a prípravy Kristovej nevesty, cirkvi. No pravdepodobne vám prinesie aj veľa otázok a vyprovokuje vás k hľadaniu a skúmaniu Božieho Slova a jeho tajomstiev.

Najdôležitejšie však je, že vo vás zapálil túžbu modliť sa za naplnenie Božích zámerov a plánov pre jeho ľud Izrael a pre prípravu Nevesty na Pánov druhý príchod. Lebo s týmto zámerom túto knihu Johannes písal.

Vlado Žák, pastor zboru Apoštolskej cirkvi Otcov dom, Bratislava

V živote každého úprimne veriaceho prichádza ku kľúčovým momentom, keď sa informácia stane osobným zjavením. Je to ako hra puzzle, kde postupným odhalením kľúčových kúskov začíname vidieť a chápať hĺbku a šírku Božieho spasiteľského plánu. Jedným z nich je napríklad poznanie, že ako hriešni ľudia sme boli spasení milosťou skrze vieru. Tým ďalším býva zjavenie Božieho charakteru, keď Boha spoznáваме ako dobrého Otca a prestávame zmýšľať a žiť ako siroty a učíme sa kráčať v novej identite Božích detí. Tým ďalším dôležitým kúskom puzzle je pochopenie Božieho zámeru a lásky voči Izraelskému národu – Židom. Ten však vo väčšine cirkví nielenže chýba, ale behom stáročí bol nahradený falošnou predstavou, že Izrael a židovský národ do Božieho puzzle už nepatrí. Tzv. teológia náhrady počas stáročí zamorila mnohé kresťanské kruhy a spravila nás slepými, ľahostajnými, ba dokonca antagonistickými voči nášmu židovskému staršiemu bratovi. Holokaust, pogromy, Slovenský štát, či tak rýchlo rastúci antisemitizmus sú dôsledkom tohto diabolského omylu. Aj preto som nesmierne rád, že práve v tomto čase vychádza v slovenčine kniha, ktorej snahou je vysvetliť, že my ako nežidovskí veriaci nenesieme koreň, ale sme len vštepenu vetvou Olivového stromu – Izraela, ktorý rozkvitá priamo pred našimi očami. Mojou modlitbou za každého z vás, kto knižku práve držíte v ruke je, aby bolo vaše srdce obrátené k nášmu staršiemu bratovi – Izraelu, bez ktorého by sme milosť spásy nikdy nepoznali a bez ktorého sa víťazný koniec príbehu Biblie neudeje.

Ondrej Chrvála, katolícky kňaz, farnosť Abrahám

Knižka, ktorú držíte v ruke, obsahuje veľmi silnú zmenu paradigmy prežívania nášho kresťanstva. Napriek tomu, že téma mesiánskych židov je v našich kruhoch takmer neznáma, má už svoju históriu a aj svoje miesto v oficiálnej reflexii Katolíckej cirkvi. Mne osobne k riadnemu pochopeniu témy pomohlo viacero stretnutí s ňou v priebehu dlhšieho času, až to vyvrcholilo osobným stretnutím a rozhovorom s mesiánskym rabínom na teologickom podujatí o význame mesiánskych židov pre samotnú identitu cirkvi. Táto tenká knižka obsahuje veľké výzvy pre náš pohľad na cirkev a na prežívanie našej viery, najmä v oblasti jednoty medzi kresťanmi. Veľmi odporúčam čítať ju pomaly, nielen ako stravu pre rozumové chápanie, ale najmä v modlitbe a otvorenosti voči Duchu Svätému a voči tomu, čo Boh tvorí znovuobjavením sa mesiánskych židov v našom veku. Pri vnímaní znamení čias posledných desaťročí sa to celé spája v obdviuhodný Boží plán, ktorý nás nemôže nenaplniť úžasom.

Milan Bubák, katolícky kňaz, verbista

Kniha Tajomstvo Olivového stromu hovorí o prepojenosti kresťanstva so židovstvom.

To pre nás kresťanov nie je žiadna novinka. Každý kresťan vie, že kresťanstvo vyrástlo zo židovstva, a že kresťanský Nový zákon vyrastá zo židovského Starého zákona, tak ako vyrastá kmeň a koruna stromu z jeho koreňov. To, čo však pokladáme za samozrejmé v prípade svätých kníh nám, žiaľ, už také jasné nebolo v prípade nositeľov týchto svätých textov, teda židov samotných. Pre nás kresťanov židia, ktorí sú hlavnými protagonistami textov Starého zákona, tým že odmietli splniť svoje poslanie, stratili zmysel svojej existencie. Z nich mal vyjsť Mesiáš, oni ho mali prijať a jeho posolstvo ďalej šíriť, no oni ho namiesto

toho zavraždili. Ich miesto teda zaujali iní: vyvoleným ľuďom sa namiesto židov stala cirkev, nový ľud Boží. Židia jednotlivci sa pre Krista síce rozhodnúť mohli, čo mnohí aj robili, avšak Židia ako celok už svoju vinu napraviť nemohli. Ako národu sa im na smrti Krista často pripisovala kolektívna vina a odtiaľ bol už len krôčik ku kolektívnej nenávisti. Máloktorý národ si vytrpel počas dejín toľko, čo Židia. Kniha mnohé z tých utrpení menuje.

Jej základnou otázkou však je, či Boh so židmi naozaj už skončil. Či v skutočnosti na splnenie ich poslania stále nečaká? Podľa autora knihy Boh na svoj vyvolený ľud nezabudol, ani ho neodvrhol a na splnenie jeho poslania čaká a verí, že židia ho nakoniec aj splnia. Podľa neho tomu nasvedčujú minimálne dve veci, ktoré majú doslova charakter zázraku a teda niet pochýb, že je za nimi Boh. Prvou je vznik a rýchle šírenie sa mesiánskeho hnutia, druhou je vznik a rozmach Izraelského štátu. To, ako sa Židom podarilo vytvoriť si znova svoj štát, a ako sa im ho darí rozvíjať a udržiavať, nie je podľa autora náhoda. To isté sa dá povedať o mesiánskom hnutí. Aj keď má zo strany pravoverných židov silnú opozíciu, predsa rastie, silnie a darí sa mu. Mesiánske hnutie je určite zázrak. Zakladatelia mesiánskeho hnutia sú presvedčení o tom, čo na jednom zo stretnutí s nimi vyjadril kardinál Jozef Ratzinger, neskorší pápež Benedikt XVI., že totiž: „cirkev je stále neúplná, pretože jej chýba židovská zložka.“ Niektorí dokonca idú tak ďaleko, že tvrdia, že druhý príchod Krista sa neuskutoční dovedy, kým židia neprijmú Krista. Boh na toto jednoducho čaká.

Ako by však toto prijatie Ježiša, Mesiáša malo u židov vyzerieť? Ako by mali vyzerieť zvyklosti a ich bohoslužba? Kto presne by mali byť tí, ktorí by sem mali patriť? Mali by to byť iba židia, ktorí sa ako Židia narodili, alebo to môžu byť aj tí, ktorí k židov-

stvu konvertujú? Ako by mali byť zjednotení s Katolíckou cirkvou a s inými cirkvami? Čo všetko by mala obsahovať ich teológia? K tomu, aby sa poslanie židov mohlo považovať za splnené, treba, aby Mesiáša prijali všetci židia, alebo stačí k tomu len malá hústka? To všetko sú otázky, ktoré nateraz nemajú svoje odpovede. No ich protagonisti veria, že ak je to Božie dielo, čo podľa nich určite je, Boh odpovede zjaví. Čo sa od nich žiada teraz, je pokračovať v snahe a v dialógu. Kniha určite stojí za prečítanie.

Hanka Peničková, evanjelická farárka, Šahy

Kniha Tajomstvo Olivového stromu ukrýva v sebe vzácne posolstvo pre všetky kresťanské spoločenstvá, cirkvi a denominácie. Odkrýva princíp požehnania, ktoré má Pán Boh pre cirkev pripravené skrze zjednotenie veriacich z národov a veriacich z Izraela. Pri jej čítaní vás sčasti zamrazí, čoho sme ako kresťania vďaka nesprávnej interpretácii Písma schopní, volá nás k aktu pokory a pokánia a vyzýva k novému spoločnému začiatku pre cirkev Božiu na celom svete. Kiežby ju prečítalo a jej posolstvo prijalo čo najviac kňazov, pastorov, farárov a vedúcich spoločenstiev, aby nevesta Kristova bola dokonale pripravená na príchod Ženícha.

Michal Kevický, kazateľ cirkevného zboru BJB Viera, Bratislava

Túto knihu si určite prečítajte. Žijeme totiž v dobe, kedy Pán Boh evidentne koná aj s jeho vyvoleným židovským národom a myslím, že by sme ako kresťania mali tomu venovať veľkú pozornosť. Verím, že vás zaujme rovnako ako mňa. Možno dejiným pohľadom na teológiu náhrady, ktorá je, žiaľ, tragickou súčasťou dejín cirkvi. A možno prehľadom mesiánskych komunít po svete s ich charakteristikami. A možno bude pre vás zaujímavé sa dočítať viac o iniciatíve druhého jeruzalemského koncilu. S vďakou autorovi aj ľuďom, ktorí sa pre túto vec nasadzujú.

Peter Švec, predseda ICEJ Slovensko

Žijeme vo svete, kde je príliš často hlavným kritériom korektnosť. Pri verejnom vystupovaní je spoločenskou objednávkou zachovávať politickú korektnosť. Byť ohľaduplným diplomatom je v poriadku, kým sa na pult nepoloží pravda. Pre akože vznešený cieľ pokoja. Lebo po odhalení pravdy sa ukáže, že pokoj bol len zdanlivý. A veľa stál!

Kniha, ktorú beriete do rúk nie je politicky korektnou. Vydáva sa na odvážnu cestu odhaľovania pravdy. A keďže v dnešnom svete sa o legitimitu hlásia rozličné „pravdy“, tak treba spresniť, že autorovi knihy ide o odhaľovanie hlbokej biblickej pravdy. Možno nie až tak hlbokoj, ako skôr obávanej a pre istotu odsúvanej, či úmyselne nepovšimnutej.

Tento text nešetrí cirkev (venuje sa hlavne Katolíckej, ale svoj záber môže pokojne rozšíriť aj na iné denominácie) a odvážne vstupuje do vzťahov v rámci judaizmu (cez prevládajúce neprijatie mesiánskeho hnutia). Hovorí o živej viere bez prívlastkov. Na prvé miesto kladie Božie Slovo – od Tóry po Zjavenie Jána. A upriamuje pozornosť na vedenie Duchom Svätým.

Prečo je táto kniha cenná? Lebo na rovnu hovorí, že cirkev nebude kompletnou bez židov a Izraela, ako „zrenice Jeho oka.“ A pretože cirkev ako inštitúcia (česť odvážnym jedincom a skupinám v dejinách) dala často väčší priestor človečine ako Duchu a vo vzťahu k židom viac žiarlivosti ako žehnaniu, prišla o duchovno tejto pravdy a život z „koreňa olivy.“

Smutným výsledkom bola na začiatku teológia náhrady, neskôr inkvizícia, potom podnecovanie pogromov a napokon ľahostajnosť cirkvi v čase holokaustu...

Reverend Malcolm Hedding, kazateľ a dlhoročný prezident ICEJ hovorí, že židia sú ako mikrofón. Malý útvar v rukách Stvoriteľa, bez ktorého by sa svet nedozvedel najdôležitejšiu správu. Kniha poukazuje na úlohu židov v strhujúcom príbehu spásy.